

Kommune- barometeret

ENDELIG UTGAVE | Oppdatert 24. august 2022

3443 Vestre Toten

192. plass | 34 Innlandet

ANNONSE

1 av 3 kommuner låner grønt

Se hva som skal til for at din kommune skal få et grønt lån på
www.kbn.com/gronn

KBN

Innhold

Innledning	4
Sammendrag	5
Totalrangering	6
Topplisten	6
Bunnlisten	7
Tabeller	8
Grunnskole	9
Pleie og omsorg	14
Barnevern	18
Barnehage	22
Helse	26
Sosialtjeneste	31
Kultur	35
Miljø	39
Saksbehandling	44
Vann, avløp og renovasjon	49
Økonomi	54
Kostnadsnivå	58
Nabokommunene	62
Grunnskole	63
Pleie og omsorg	66
Barnevern	69
Barnehage	72
Helse	74
Sosialtjenesten	77
Kultur	79
Miljø	81
Saksbehandling	83
Vann og avløp	84
Økonomi	87
Kostnadsnivå	89
Toppl plasseringer per nøkkeltall	91
Grunnskole	91
Pleie og omsorg	110
Barnevern	129
Barnehage	142
Helse	155
Sosialtjenesten	169
Kultur	180
Miljø	191
Saksbehandling	202
Vann og avløp	210
Økonomi	224
Kostnadsnivå	235

Kommunebarometeret 2022

Den endelige utgaven av Kommunebarometeret 2022 er klart, og vi gratulerer Ulstein med årets seier!

Årets database inneholder i skrivende stund over 2,5 millioner verdier hentet fra en rekke kilder. Blant annet SSB og Kommunal- og distriktsdepartementet.

I år har vi brukt mye tid og ressurser på å få Kommunebarometeret så komplett som mulig. Etter siste oppdatering er samtlige nøkkeltall tilgjengelig for alle kommunene, men med noen unntak. Kommuner som ikke har levert alle Kostra-tallene til SSB vil se blanke felt i tabellene. Det samme gjelder der SSB selv har fjernet data av hensyn til personvernreglene, eller der tallene av andre grunner ikke kan publiseres.

Et annet forhold vi må ha i bakhodet, er annerledesårene vi har vært gjennom, både med tanke på kraftpriser og med henblikk på den effekten pandemien har hatt på kommuneregnskapene.

Strømprisene har rammet noen kommunale regnskap kraftig og med skarp geografisk ulikhet.

Også pandemien har snudd kommunale prioriteringer på hodet. For enkelte nøkkeltall kan noen kommuner oppleve større variasjoner enn andre i perioden 2019 til 2021.

En vedvarende utfordring har vært kommune- og fylkessammenslåingene. Selv om disse nå ligger et par år tilbake i tid, vil de fortsatt påvirke historiske data som ligger til grunn for noen av nøkkeltallene.

Kommunal Rapport bruker geografiske data for å fange opp historiske endringer i kommunestrukturen. Kartverket publiserer hvert år data med de nyeste, offisielle kommunegrensene. Alle slike grenseendringer fanges opp. Hvis det har vært endringer av kommunegrensene, er dette markert med rød skillelinje i poengoversiktene. Dette omfatter også rene grensejusteringer av et visst omfang.

Endringer i en kommunes størrelse og folketall, samt sammenslåing av to eller flere kommuneadministrasjoner, vil påvirke individuelle tall fra ett år til et annet. Som i fjor må dette tas med i vurderingen når resultatene i Kommunebarometeret skal analyseres.

Kommunal Rapport lager nøkkeltallene ut fra et sett med 151 formler for alle 356 kommuner. Dette gjør vi for flere år bakover, og ender opp med mer enn

300.000 utregninger. Nøkkeltallene danner utgangspunktet for både rangeringene og karaktersettingen.

Når poengsummer og karakterer er regnet ut, vektes hver karakter etter hvor viktige Kommunal Rapport mener nøkkeltallet er i det store bildet. De vektete karakterene summeres til en total poengsum som omfatter alle nøkkeltallene for den enkelte kommunen.

Poengsummene rangeres både etter enkeltsektorer og for alle sektorene samlet. Poengene i totalrangeringen blir i tillegg justert i henhold til Kommunal- og distriktsdepartementets beregning av korrigerte inntekter.

Espen Andersen, utviklingsredaktør

Kontakt oss

Vi vil gjerne høre din mening om Kommunebarometeret. Har du forslag til forbedringer, mistanke om feil eller behov for hjelp med for eksempel abonnement og tilgang til tjenesten? Send beskjed til

barometer@kommunal-rapport.no

Spørsmål knyttet til individuelle nøkkeltall og utregninger kan også rettes direkte til journalist Thomas Frigård på

thomas@kommunal-rapport.no

Kommunebarometeret utgis av:

Kommunal Rapport
Boks 1940 Vika
0125 Oslo

Tlf.: 24 13 64 50

Utviklingsredaktør og ansvarlig for
Kommunebarometeret: Espen Andersen

Ansvarlig redaktør og administrerende
direktør: Britt Sofie Hestvik

Sammendrag

Vestre Toten havner på en **192. plass** i den endelige utgaven av Kommunebarometeret 2022 fra Kommunal Rapport.

Vestre Toten har ikke vært del av noen større kommunesammenslåinger i løpet av femårsperioden som er omfattet av Kommunebarometeret. Vi kan derfor anta at resultatene er nokså sammenlignbare over tid.

Grunnskole er første sektor i barometeret. Her ser vi rent generelt at andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk, har økt nasjonalt de siste årene.

I Vestre Toten oppfylte 76,85 prosent av barneskolelærerne i norsk, engelsk og matematikk i 1.-7. trinn kompetansekravene i 2020. De beste kommunene ligger på 100 prosent. På ungdomsskolen oppfylte 78,05 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fagene.

Av dem som bor på sykehjem, var tendensen at 82 prosent hadde omfattende pleiebehov i 2021. Andelen øker over tid, dette indikerer at innsatsen fortsatt dreies mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjems plass. Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov.

For Vestre Toten hadde 83,64 prosent av dem som bodde på sykehjem, et omfattende bistandsbehov i fjor. Dette er høyere enn for mange kommuner i landet. Dette kan tyde på at kommunen i større grad har satset på hjemmebasert omsorg for dem som kan motta dette.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens.

I Vestre Toten var 41,18 prosent av plassene på sykehjem skjermede og tilpasset demente i fjor. Dette er lavere enn i de fleste andre kommuner i landet.

Nasjonalt har andelen saker i barnevernet som tar mer enn tre måneder å behandle, gått litt ned de siste årene. Den nasjonale tendensen viser at kommunene nå overholder den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 88,77 prosent av sakene. Andelen fristbrudd er halvert på noen få år.

I Vestre Toten behandles 88 prosent av sakene innenfor tre måneder. Dette er lavere enn de fleste

andre kommuner i landet.

Vestre Toten har ifølge statistikkene 6 barn per årsverk i de kommunale barnehagene.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. I 2021 var andelen oppe i 86,9 prosent.

I Vestre Toten går 85,3 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Ulike telle-tidspunkt for barn i barnehage og antall minoritets-språklige barn er en marginal feilkilde.

I 2018 introduserte vi tre nye nøkkeltall for utslipp av klimagasser i Kommunebarometeret. Tallene viser at utslippene i alle tre kategorier har gått tydelig tilbake de siste årene.

Vestre Toten slipper ut 5 007,17 kilo klimagasser per innbygger (målt i CO₂-ekvivalenter). Dette er et relativt lavt utslipp.

Kommunal Rapport korrigerer netto driftsresultat for å vurdere driftsøkonomien. Nytt for to år siden var at en del kommuner får inntekter fra Havbruksfondet. Denne utbetalingen er trukket fra for å gi et bedre bilde av den langsiktige, løpende driftssituasjonen.

Gjennomsnittlig prosentverdi for korrigert netto driftsresultat var 1,49 i 2020. For dette nøkkeltallet kan det imidlertid være viktigere å se på kommunens eget resultat enn hvordan den klarer seg mot resten av landet.

Vestre Toten har penger på disposisjonsfond, fondet var i fjor på 5,3 prosent av bruttoinntektene til kommunen. Det er mindre enn de fleste andre kommuner i landet.

Investeringsnivået i Vestre Toten var i fjor 20,02 prosent av brutto driftsinntekter for de fire siste år, og det er høyere enn de fleste kommunene i landet.

Totalrangering

Topplisten

Plass	Knr	Kommune	Poengsum
1	1516	Ulstein	3,918
2	3049	Lier	3,905 4
3	3032	Gjerdrum	3,898 9
4	5035	Stjørdal	3,888 2
5	3801	Horten	3,886 1
6	5021	Oppdal	3,842 5
7	3006	Kongsberg	3,834 8
8	3021	Ås	3,827 3
9	4624	Bjørnafjorden	3,805 8
10	3413	Stange	3,801 5
11	3403	Hamar	3,801 3
12	4204	Kristiansand	3,800 7
13	3427	Tynset	3,799 4
14	4651	Stryn	3,797 4
15	4612	Sveio	3,789 2
16	1121	Time	3,786 2
17	1122	Gjesdal	3,785 2
18	3805	Larvik	3,784
19	3804	Sandefjord	3,782 1
20	1531	Sula	3,769 2
21	5031	Malvik	3,768 7
22	3024	Bærum	3,765 4
23	3053	Jevnaker	3,759
23	3446	Gran	3,759
25	1106	Haugesund	3,755 1
26	3813	Bamble	3,750 6
27	4205	Lindesnes	3,745 3
28	3803	Tønsberg	3,741 9
29	4215	Lillesand	3,738 5
30	3447	Søndre Land	3,736 3

Bunnlisten

Plass	Knr	Kommune	Poengsum
327	1845	Sørfold	2,604 8
328	5443	Båtsfjord	2,590 9
329	4637	Hyllestad	2,587 1
330	5426	Kåfjord	2,568 3
331	4619	Eidfjord	2,565 4
332	5413	Ibestad	2,563 9
333	1875	Hamarøy	2,516 8
334	5420	Dyrøy	2,494 2
335	5438	Lebesby	2,491 2
336	5440	Berlevåg	2,490 5
337	4629	Modalen	2,475 4
338	5434	Måsøy	2,417 8
339	5033	Tydal	2,414 2
340	4633	Fedje	2,402 5
341	5433	Hasvik	2,400 1
342	5043	Røyrvik	2,378 7
343	5442	Nesseby	2,373 9
344	1144	Kvitsøy	2,360 3
345	1857	Værøy	2,356 3
346	5432	Loppa	2,338 3
347	1815	Vega	2,331 3
348	1835	Træna	2,318 7
349	4636	Solund	2,294
350	5049	Flatanger	2,253 9
351	1816	Vevelstad	2,177 9
352	1856	Røst	2,167 2
353	5439	Gamvik	2,089 3
354	5052	Leka	2,085 8
355	1151	Utsira	1,992 5
356	1874	Moskenes	1,874 5

Tabeller

Kommunebarometeret bruker fire typer tall for å målsette kommunenes prestasjoner innenfor de ulike sektorene. Disse er:

- Nøkkeltall
- Karakter
- Poengsum
- Rangering

Nøkkeltall er beregnet med utgangspunkt i statistiske data fra en eller flere kilder. I noen tilfeller er nøkkeltallet hentet rett fra tabellene til for eksempel Statistisk sentralbyrå, men i de fleste tilfellene er de basert på utregninger som Kommunal Rapport har gjort. Utregningene og formlene for disse er publisert i egen PDF, som publiseres sammen med dette dokumentet. De øvrige tallene i Kommunebarometeret baserer seg på nøkkeltallene.

Karakter viser hvordan en gitt kommune ligger an i forhold til de andre kommunene. Karakteren 3,5 gis til kommuner med nøkkeltall som ligger på eller rundt landssnittet. Resten av kommunene fordeles

over og under midtpunktet. De 5 % beste får karakteren 6, mens de 5% dårligste får karakteren 1. Karakteren 1 er kvalitativt “dårligst” og 6 er “best”. Karakterberegningen tar således høyde for nøkkeltall som anses for å være omvendt proporsjonale med prestasjon og kvalitet – der høye nøkkeltall gir lave karakterer. Eksempler på dette kan være “legemiddelbruk per innbygger” og “andel elever på laveste prestasjonsnivå” fra nasjonale prøver.

Poengsum beregnes ut fra karakterene for hvert nøkkeltall, men vektet i tillegg slik at noen nøkkeltall får mer å si på totalresultatet enn andre. Vektingen er angitt som en prosentfaktor for hvert nøkkeltall. Vektingen er innrettet slik at de “tunge” tjenesteområdene får større uttelling i Kommunebarometeret enn de andre.

Rangering er hvilken plass en gitt kommune har i en liste sortert etter poengsum. Kommunene blir rangert innenfor hvert enkelt nøkkeltall, hver sektor og totalt. Kommunebarometeret bruker standard konkurranserangering. Vinneren av Kommunebarometeret er den kommunen som får førsteplass i totalrangeringen.

Grunnskole

- **Vestre Toten kommer på 124. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022**
- **Sektoren utgjør 20% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 19 nøkkeltall for sektoren**

De viktigste nøkkeltallene i sektoren er **avgangskarakterer og nasjonale prøver på 10. trinn** og **utdanningsnivået til lærerne**. Avgangskarakterene og nasjonale prøver har begge en vekt på 10 prosent av sektoren. De fire nøkkeltallene som tar for seg lærernes kompetanse, har en samlet vekt på 30 prosent av sektoren.

Nasjonalt har karakterene på 10. trinn økt jevnt og trutt de siste årene. I fjor lå landsnittet på 43,2 poeng. Fra 2014-15 ble også valgfag med i beregningsgrunnlaget. Det har bidratt til høyere karakterer på 10. trinn. Avgangskarakterene på 10. trinn i Vestre Toten lå i fjor på 42,25 grunskolepoeng.

I Vestre Toten ligger 25,45 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene på laveste mestringsnivå (av tre) på nasjonale prøver. På 8. trinn ligger 10,18 prosent av elevene på det nederste mestringsnivået (av fem nivåer). De beste kommunene ligger på 3,3 prosent. Gjennomsnittskommunen ligger på 9,84.

Fra 8. til 9. trinn vil normalt andelen elever på laveste mestringsnivå bli halvert fra 8. trinn. I Vestre Toten har 5,67 prosent av elevene ligget på laveste nivå de siste årene. Andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt de siste årene. I gjennomsnittskommunen oppfylte 81,88 prosent av norsklærerne, matematikklærerne og engelsklærerne kompetansekravene i barneskoletrinnet i 2021.

I Vestre Toten oppfyller 76,85 prosent av lærerne dette kravet.

På ungdomsskolen oppfyller 78,05 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene for denne kommunen.

Ifølge Elevundersøkelsen sier 90 prosent av elevene på 7. trinn i Vestre Toten at de trives godt. Landsgjennomsnittet ligger ifølge FHI på 88,0 prosent.

For tiendeklassingene var andelen elever som trives godt 85 prosent, noe som er en lavere andel enn for sjuendeklassingene.

I mange år økte andelen elever som fikk spesialundervisning på nasjonalt nivå, før det kom et par år med nedgang. På landsbasis får i gjennomsnitt 4,92 prosent av elevene på 1.-4. trinn spesialundervisning.

Andelen elever med spesialundervisning er vesentlig høyere på 10. trinn enn på 1. trinn. Andelen elever i småskolen i Vestre Toten som fikk spesialundervisning i 2021, er 6,49 prosent, mot 6,34 prosent i 2020.

På 5.-7. trinn får 10,72 prosent av elevene i Vestre Toten spesialundervisning, mot 9,22 prosent i gjennomsnitt for hele landet.

På ungdomsskolen får 10,89 prosent av elevene på 8.-10. trinn i Vestre Toten spesialundervisning. Snittet for landet ligger her på 9,82 prosent.

Vestre Toten kom på **124. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen grunnskole

Plass	Kommune	Poengsum
1	3427 Tynset	0.957
13	3040 Nesbyen	0.955
2	3403 Hamar	0.927
5	3440 Øyer	0.924
7	3451 Nord-Aurdal	0.922
10	3024 Bærum	0.912
11	5021 Oppdal	0.912
3	3038 Hole	0.898
4	1520 Ørsta	0.886
6	3023 Nesodden	0.886

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	305	281	229	221	158
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	283	103	105	239	141
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år			155	280	294
GSK04 Andel elever på laveste mestringsnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ¹	99	59	93	89	119
GSK05 Andel elever på laveste mestringsnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ¹	132	125	81	90	156
GSK06 Andel elever på laveste mestringsnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ¹	177	162	115	140	129
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	255	219	230	219	246
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	159	131	163	156	227
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	105	126	106	140	91
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	1	171	163	1	1
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år	87	102	44	46	54
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år	146	101	139	111	104
GSK13 Fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	262	267	263	272	282
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	105	139	181	207	215
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	84	85	111	160	204
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	83	100	144	168	185
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	141	162	195	184	176
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	138	101	133	127	121
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	108	116	126	142	117

¹For mindre kommuner med lavt elevtall vil deler av grunnlagsdataene for dette nøkkeltallet kunne være sladdet av Utdanningsdirektoratet. Snittet omfatter i så fall bare data for årene som er gjort tilgjengelig.

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	2.17	2.69	3.04	3.14	3.55
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	2.67	3.77	3.83	3.06	3.6
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år			3.5	3.17	2.73
GSK04 Andel elever på laveste mestringnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ²	4.04	4.61	4.19	4.31	4.06
GSK05 Andel elever på laveste mestringnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ²	3.51	3.6	4.11	3.96	3.46
GSK06 Andel elever på laveste mestringnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ²	3.3	3.4	3.71	3.51	3.72
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	3.15	3.2	3.18	3.17	2.95
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	3.61	4.04	3.75	4.07	3.23
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	5.28	4.96	5.32	5.2	5.67
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	6	4.59	4.77	6	6
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år	4.38	4.17	4.65	4.54	4.54
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år	3.8	4.1	3.94	4.06	4.12
GSK13 Fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	2.52	1.32	1.24	1	1
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	4.11	3.84	3.56	3.45	3.43
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	4.43	4.41	4.11	3.98	3.47
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	4.29	4.19	3.86	3.86	3.61
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	3.3	2.77	2.23	2.23	2.57
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	3.51	3.81	3.52	3.58	3.62
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	2.72	2.76	2.3	1.75	2.34

²For mindre kommuner med lavt elevtall vil deler av grunnlagsdataene for dette nøkkeltallet kunne være sladdet av Utdanningsdirektoratet. Snittet omfatter i så fall bare data for årene som er gjort tilgjengelig.

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	38.43	39.35 ↑	40.35 ↑	41.23 ↑	42.25 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	40.69	40.85	41.09	41.67	42.08
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	38.9	42.1 ↑	42.2 ↑	41.7 ↓	43 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	41.09	41.3	41.42	42.7	42.71
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år			75.89	71.08 ↓	72.16 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→			75.98	77.23	78.1
GSK04 Andel elever på laveste mestringsnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ³	25.36	22.8 ↓	24.85 ↑	24 ↓	25.45 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	28.86	28.86	28.42	28.3	28.4
GSK05 Andel elever på laveste mestringsnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ³	10	9.67 ↓	8.61 ↓	8.79 ↑	10.18 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	10.02	9.93	10	10.02	9.84
GSK06 Andel elever på laveste mestringsnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ³	6.93	6.45 ↓	5.61 ↓	5.88 ↑	5.67 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.91	5.91	5.92	5.89	5.96
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	61.86	69.7 ↑	72.16 ↑	76.62 ↑	76.85 ↑
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	71.87	73.27	76.72	79.36	81.88
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	68.75	78.38 ↑	77.78 ↓	82.86 ↑	78.05 ↓
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	67.3	72.42	75.32	77.75	81.11
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	98.2	97.36 ↓	98.46 ↑	98.49 ↑	99.32 ↑
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	93.78	93.67	94.32	95.29	94.79
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	99.63	97.43 ↓	98.26 ↑	100 ↑	100
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	95.3	95.43	96.47	97.03	96.66
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år	92	91 ↓	92 ↑	91 ↓	90 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	89.3	88.79	87.76	86.75	85.75
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år	85	86 ↑	85 ↓	85	85
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	83.49	83.16	83.07	81.85	81.71
GSK13 Fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	76	76	76	76	76
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	96.65	96.37	94.5	94.83	96.97
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	5.22	5.76 ↑	5.98 ↑	6.34 ↑	6.49 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	6.31	6.35	6.1	6.13	6.17
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	8.26	8.38 ↑	8.82 ↑	9.65 ↑	10.72 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	10.76	10.75	10.5	10.56	10.57
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	9.13	9.5 ↑	10.03 ↑	10.32 ↑	10.89 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11.51	11.55	11.19	11.12	11.12
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	22.14	16.2 ↓	11.5 ↓	10.43 ↓	12.92 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	24.01	22.76	23.11	21.13	20.62
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	31.38	40.37 ↑	33.03 ↓	33.26 ↑	35.38 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	31.2	31.96	32.4	31.07	32.04
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	7.69	8.58 ↑	6.18 ↓	3.4 ↓	6.65 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11.2	12.12	11.86	11.19	12.31

³For mindre kommuner med lavt elevtall vil deler av grunnlagsdataene for dette nøkkeltallet kunne være sladdet av Utdanningsdirektoratet. Snittet omfatter i så fall bare data for årene som er gjort tilgjengelig.

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑↓ = endring siden året før, forverring ↑↓ = endring siden året før, forbedring

Pleie og omsorg

- **Vestre Toten kommer på 252. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022**
- **Sektoren utgjør 20% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 19 nøkkeltall for sektoren**

Sektoren har en vekt på 20 prosent i Kommunebarometeret. De viktigste nøkkeltallene er **andel ansatte med fagutdanning**, **andelen av beboere med omfattende bistandsbehov** og **andel plasser i sykehjem i skjermet enhet**. Disse tre nøkkeltallene har en vekt på 10 prosent hver i barometeret.

Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Vestre Toten har 83,64 prosent av beboerne på sykehjem et omfattende pleiebehov.

I Vestre Toten har 75,7 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen 95,2 prosent.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens.

I Vestre Toten tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 41,18 prosent av antall innbyggere over 80 år som faktisk bor på sykehjem.

I forhold til andre kommuner kommer Vestre Toten greit ut på dette nøkkeltallet.

God tilgang på korttidsplasser på sykehjem er positivt, blant annet for å gi avlastning til pårørende til hjemmeboende brukere. I Vestre Toten er andelen 42,98.

Tiden med lege og fysioterapeut per sykehjemsbeboer økte i koronaåret 2020.

I Vestre Toten fikk beboerne i snitt 53,4 minutter med lege i uka i fjor.

Snittet per beboer på sykehjem i Vestre Toten er nå på 27,6 minutter i uka med fysioterapeut. Den aller beste kommunen, Nesbyen, ligger til sammenligning på hele 396 minutter med fysioterapeut ukentlig (!).

I Vestre Toten er 50 prosent av sykehjemsplassene regnet som moderne enerom. Det gir kommunen en

svært lav skår på dette nøkkeltallet i forhold til andre kommuner.

Her er det for øvrig viktig å merke seg at kjøp av plasser i andre kommuner kan utgjøre en vesentlig feilkilde hos de kommunene der dette gjelder.

Antall trygghetsalarm-brukere måles mot antall hjemmeboende eldre over 80.

Målt mot hvor mange over 80 år som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer i kommunen 39,28 prosent, blant de over 80.

De ti siste årene har det blitt langt flere geriatriske sykepleiere i kommunene.

I Vestre Toten er det 3,08 årsverk med geriatrisk sykepleier per 1 000 innbyggere over 80 år. Til sammenligning ligger de beste kommunene helt oppe på 40-tallet.

Med dette tallet har kommunen langt igjen for å komme blant de beste.

Vestre Toten kom på **252. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen pleie og omsorg

Plass	Kommune	Poengsum
1	3430 Os	0.878
4	4623 Samnanger	0.851
3	5053 Inderøy	0.831
2	3447 Søndre Land	0.828
5	1516 Ulstein	0.809
23	3453 Øystre Slidre	0.807
8	4205 Lindesnes	0.804
40	1135 Sauda	0.803
43	3822 Nissedal	0.8
6	1532 Giske	0.796

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettete årsverk) som har fagutdanning	186	193	215	234	255
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	252	287	232	198	171
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	192	200	264	280	210
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	1	1	1	1	1
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	22	1	18	49	34
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	27	19	86	186	131
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	332	333	323	344	345
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet				203	
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	216	233	279	291	304
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	83	83	106	131	180
PO11 Andel vedtak om hjemmetjenester som iverksettes innen 15 dager	1	99	105	115	112
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	6	24	28	12	58
PO13 Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende 80-90-åringer	95	133	90	58	81
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år		184	199	234	208
PO15 Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år	266	270	254	273	274
PO16 Mottakere av matombringning, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	112	142	159	178	181
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	270	278	278	320	320
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	284	288	285	313	313
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	109	129	65	122	110

Karakterer

	2017	2018	2019	2020	2021
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettete årsverk) som har fagutdanning	3.48	3.45	3.33	3.01	2.87
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	3.04	2.75	3.32	3.55	3.62
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	3.05	3.08	2.48	2.35	3.05
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	6	6	6	6	6
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	4.01	6	3.97	3.83	3.8
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	4.2	3.75	3.53	2.81	3.4
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	2	1.88	2.38	1.23	1.2
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet				1	
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	2.22	2.18	1	1	1
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	3.72	3.61	3.54	3.51	2.83
PO11 Andel vedtak om hjemmetjenester som iverksettes innen 15 dager	6	5.1	5.05	5.64	5.61
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	5.94	5.68	5.73	5.9	5.83
PO13 Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende 80-90-åringer	4.15	3.8	4.43	4.49	3.97
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år		1.64	1.51	1.05	1.57
PO15 Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år	1.32	1.34	1.78	1.71	1.65
PO16 Mottakere av matombringning, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	3.9	3.73	3.6	3.36	3.4
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	2.28	1.67	1.47	2.76	2.81
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	1.93	1.92	2.06	2.05	2.02
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	3.58	3.54	3.68	3.64	3.67

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettede årsverk) som har fagutdanning	77.7	77.3 ↓	76.6 ↓	76.1 ↓	75.7 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	77.88	77.64	77.86	78.16	78.31
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	70.37	67.44 ↓	75.93 ↑	82.76 ↑	83.64 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	78.81	80.19	79.75	81.97	82.02
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	35.9	38.89 ↑	27.45 ↓	27.45	41.18 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	43.81	46.75	46.3	48.56	49.07
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	46.75	43.71 ↓	52.15 ↑	51.88 ↓	42.98 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	17.53	17.99	18.7	17.04	17.76
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	54	73.2 ↑	58.2 ↓	50.4 ↓	53.4 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	31.31	33.04	32.85	34.69	35.36
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	48	60 ↑	31.8 ↓	22.2 ↓	27.6 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	24.73	26.45	27.02	28.37	28.46
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	35.8	35.8	50 ↑	50	50
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	89.47	90.14	90.43	91.98	93.09
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet				0	
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	36.32	37.13	37.76	30.02	33.4
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	2.93	2.88 ↓	0 ↓	0	0
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.4	5.46	5.08	4.7	4.97
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	6	5.9 ↓	5.4 ↓	5.1 ↓	4.2 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4.8	4.83	4.91	4.99	5
PO11 Andel vedtak om hjemmetjenester som iverksettes innen 15 dager	100	99 ↓	99	99.5 ↑	99.31 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	96.75	97.22	97.35	96.49	95.6
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	6.83	20.28 ↑	19.43 ↓	8.19 ↓	8.92 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	127.3	134.99	144.7	109.67	111.16
PO13 Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende 80-90-åringere	39.3	37.09 ↓	38.1 ↑	42.92 ↑	39.28 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	31.89	32.72	26.89	33.35	34.12
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år		1.48	1.22 ↓	0.2 ↓	1.38 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.44	5.6	5.45	5.37	5.63
PO15 Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år	1.64	1.93 ↑	3.67 ↑	3.27 ↓	3.08 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11.51	11.8	11.47	11.1	10.83
PO16 Mottakere av matombringning, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	36.9	32.86 ↓	29.08 ↓	26.62 ↓	26.52 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	28.33	28.33	27.34	28.21	27.6
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	57.84	55.21 ↓	53.33 ↓	55.67 ↑	57.95 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	79.22	79.49	79.4	79.3	79.85
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	30.87	31.43 ↑	34.07 ↑	38.43 ↑	38.28 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	59.63	59.9	60.41	60.02	59.64
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	13.13	12.47 ↓	15.54 ↑	12.59 ↓	12.85 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11.73	11.69	11.76	11.17	10.97

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Barnevern

- **Vestre Toten kommer på 216. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022**
- **Sektoren utgjør 10% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 13 nøkkeltall for sektoren**

Nøkkeltallene for **andel barn i barnevernet** og **andel undersøkelser gjennomført innenfor tre måneder** er de tyngste for sektoren. Hver har en vekt på 15 prosent. **Andel barn i institusjon** og **fagutdannet per 1000 barn** har begge en vekt på 10 prosent av sektoren.

Den eneste datakilden for nøkkeltallene i barnevernsektoren er SSB.

Andelen barn i barnevernet er justert for behovet slik det er definert i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I barometeret er det positivt at andelen er lav.

Man kunne også argumentert for at lav andel kan indikere at barnevernet ikke er nok involvert. Likevel må det i utgangspunktet regnes for å være positivt når barn ikke er omfattet av tiltak i barnevernets regi.

Generelt er andelen fristbrudd redusert kraftig de siste årene. For Vestre Toten sin del ble 88 prosent av undersøkelsene gjennomført innenfor 3 måneder i 2021.

I løpet av de fire siste årene sett under ett, behandles 84,5 prosent av sakene innenfor 3 måneder i kommunen. Til sammenligning ligger tilsvarende andel for de beste kommunene i landet på 100 prosent.

Av de 42 774 barn i landet som er på en eller annen form for barnevernstiltak, er 31,53 prosent (13 487 barn) plassert i institusjon eller fosterhjem. Nasjonalt har denne andelen vært stabil de siste årene.

I Vestre Toten er 51,59 prosent av barna med tiltak i fosterhjem eller institusjon. Høy andel med tiltak i hjemmet regnes som positivt i Kommunebarometeret.

Målt mot antall mindreårige, har bemanningen i barnevernet økt med rundt 80 prosent i Kommune-Norge over de siste ti årene, og har aldri vært høyere. Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Vestre Toten er 46 stillinger per 1000 mindreårige i kommunen.

Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk er en alternativ måte å måle bemanningen på. I Vestre Toten er tallet 14,1, mot 16,10 barnevernssaker per årsverk nasjonalt.

I landet samlet har 95,86 prosent av barna under omsorg en omsorgsplan. I Vestre Toten har 96,88 prosent av barna som er omplassert, en omsorgsplan.

Målt over de siste fire årene har 89,16 prosent av barna under omsorg i Vestre Toten hatt omsorgsplan.

Kommunene bruker mer penger på forebyggende tiltak for små barn, noe som i teorien kan redusere behovet for barnevernstiltak senere.

Korrigert for lønns- og prisvekst var disse utgiftene i Vestre Toten på 12 082,27 kroner per barn under 5 år i fjor. Nasjonalt er tilsvarende sum 13 589,95 kroner.

Brukerundersøkelser er et viktig verktøy for å få et bilde av hvordan virksomheten oppfattes utenfra. Likevel er det få kommuner som oppgir at de har hatt brukerundersøkelser i barnevernet.

Vestre Toten kom på **216. plass** innen barnevern.

Ti beste innen barnevern

Plass	Kommune	Poengsum
1	3029 Lørenskog	0.491
3	3813 Bamble	0.48
5	3021 Ås	0.471
2	3803 Tønsberg	0.468
4	3804 Sandefjord	0.466
6	3022 Frogn	0.464
7	3811 Færder	0.461
8	3033 Ullensaker	0.455
9	3031 Nittedal	0.454
10	4204 Kristiansand	0.447

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
BV01 Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet	287	270	189	218	233
BV02 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder	62	205	247	249	248
BV03 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, 4-årsserie	244	236	220	198	246
BV04 Andel barn i institusjon og fosterhjem	23	65	78	93	93
BV05 Andel barn i institusjon og fosterhjem, 4-årsserie		22	36	53	53
BV06 Fagutdannet per 1000 barn	25	33	1	49	74
BV07 Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (f244)	65	54	71	65	118
BV08 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	243	225	176	229	171
BV09 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan	235	318	214	104	167
BV10 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, snitt siste 4 år	263	265	261	264	237
BV11 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan, snitt siste 4 år	262	322	319	321	286
BV12 Netto utgift forebygging per innbygger, 0-5 år	301	72	260	293	269
BV13 I hvor mange av de siste fire årene har kommunen oppgitt at den har hatt brukerundersøkelse i barnevernet?		165	161	176	176

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
BV01 Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet	2.87	3.06	3.51	3.47	3.46
BV02 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder	5.56	3.54	3.32	3.41	3.46
BV03 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, 4-årsserie	3.41	3.46	3.61	3.67	3.2
BV04 Andel barn i institusjon og fosterhjem	4.76	3.39	1	1	1
BV05 Andel barn i institusjon og fosterhjem, 4-årsserie		4.02	3.39	1	1
BV06 Fagutdannet per 1000 barn	4.33	3.95	6	4.05	3.65
BV07 Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (f244)	4.51	4.58	4.52	4.79	4.52
BV08 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	2.6	2.83	3.44	3.07	4.12
BV09 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan	2.23	2.36	3.42	4.82	3.49
BV10 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, snitt siste 4 år	2.99	3.11	3.64	4.24	5.03
BV11 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan, snitt siste 4 år	2.16	1.92	2.45	2.48	2.92
BV12 Netto utgift forebygging per innbygger, 0-5 år	2.19	3.72	2.41	1.83	1.93
BV13 I hvor mange av de siste fire årene har kommunen oppgitt at den har hatt brukerundersøkelse i barnevernet?		1	1	1	1

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
BV01 Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet	7.73	6.46 ↓	4.73 ↓	4.86 ↑	4.79 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4.86	4.88	4.75	4.74	4.53
BV02 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder	97	85 ↓	78 ↓	87 ↑	88 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	82.81	84.77	84	88.31	88.77
BV03 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, 4-årsserie	76	78.25 ↑	81.25 ↑	86.75 ↑	84.5 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	77.62	78.9	80.38	85.77	87.02
BV04 Andel barn i institusjon og fosterhjem	25.6	35.47 ↑	46.09 ↑	54.84 ↑	51.59 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	33.17	33.36	33.85	34.21	34.38
BV05 Andel barn i institusjon og fosterhjem, 4-årsserie		29.89	33.24 ↑	38.19 ↑	46 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→		32.73	32.64	32.59	33.2
BV06 Fagutdannet per 1000 barn	8.25	8.66 ↑	10.62 ↑	8.76 ↓	8 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.14	5.51	5.86	6.17	6.51
BV07 Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (f244)	15.4	13.7 ↓	13.8 ↑	12.8 ↓	14.1 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	23.46	19.63	21.87	18.11	19.05
BV08 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	65.71	81.25 ↑	94.12 ↑	87.18 ↓	96.88 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	93.17	94.61	95.37	95.96	95.86
BV09 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan	53.6	47.18 ↓	86.79 ↑	94.2 ↑	89.16 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	83.06	86.79	88.86	87.7	89.35
BV10 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, snitt siste 4 år	57.75	61.39 ↑	72 ↑	82.07 ↑	89.86 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	68.35	69.73	70.33	74.54	73.99
BV11 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan, snitt siste 4 år	44.57	47.47 ↑	59.74 ↑	70.44 ↑	79.33 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	60.36	77.23	79.53	84.1	85.19
BV12 Netto utgift forebygging per innbygger, 0-5 år	6799.47	14262.82 ↑	9850 ↓	9834.73 ↓	12082.27 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11338.04	12132.4	13563.58	13930.17	16910.5
BV13 I hvor mange av de siste fire årene har kommunen oppgitt at den har hatt brukerundersøkelse i barnevernet?		0	0	0	0
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→		0.9	0.88	0.93	1.01

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Barnehage

- **Vestre Toten kommer på 264. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022**
- **Sektoren utgjør 10% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 13 nøkkeltall for sektoren**

De viktigste tallene i barnehagesektoren er **grunnbemanning per barn i kommunale barnehager, andelen kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen, og andelen ansatte i kommunale barnehager som har pedagogisk utdanning.**

Disse nøkkeltallene har hver for seg en vekt på 15 prosent av sektoren, og utgjør altså til sammen 45 prosent av sektorens vekt.

Datakildene i denne sektoren er Utdanningsdirektoratet og SSB.

Hvis man ser på gjennomsnittet for hele landet, holdt bemanningen i **kommunale** barnehager seg på 5,6 barn per voksen i både 2020 og 2021.

For Vestre Toten var tallet 6 barn per voksen i kommunale barnehager i fjor.

Antall barn per voksne i **private** barnehager har på landsbasis holdt seg stabilt på 5,7 i både 2020 og 2021.

I Vestre Toten var det 5,8 barn per voksne i fjor. Barnehagenormen, som innebærer at barnehagene skal ha en grunnbemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under tre år og én ansatt per seks barn over tre år, ble innført fra 1. august 2018.

Siden kommunene har det samlede ansvaret for å levere barnehagetjenester til innbyggerne, tar vi også med noen data for private barnehager, som egne nøkkeltall.

Vestre Toten har ifølge statistikkene lavere bemanning i de kommunale barnehagene enn de fleste andre. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Hva har antallet voksne å si for kvaliteten?

I 2018 innførte regjeringen nye utdanningskrav til personalet i barnehager. Andelen kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen, uten dispensasjoner, var i fjor på 70,7 prosent. I Vestre Toten oppfyller 75 prosent av de kommunale barnehagene pedagognormen (uten dispensasjon), ifølge tall fra Utdanningsdirektoratet.

47,2 prosent av de ansatte i de kommunale barneha-

gene i Vestre Toten har pedagogisk utdanning.

Andelen menn ansatt i barnehager er stabilt, nasjonalt er tallet 12,3 prosent. Allerede i 1997 satte den daværende regjeringen et mål om å ha 20 prosent menn i barnehagene. Målsettingen er senere fulgt opp i tre handlingsplaner, den siste i 2014. Andelen menn som jobber i barnehagene i Vestre Toten er på 5,4 prosent. De beste ligger på 33,3 prosent menn.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, har økt mye de siste årene. Nasjonalt har andelen økt fra 79,3 i 2016 til 86,9 prosent i fjor. I Vestre Toten går 85,3 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene.

Stadig flere barn går i barnehager med mer enn 100 plasser, og i snitt har størrelsen økt med 20 prosent de siste 10 årene. Dette har skapt debatt: Klarer store enheter å ivareta barnehagens mange kvalitetsmål?

En gjennomsnittsbarnehage i Norge har nå 47,21 barn. Barnehagene i Vestre Toten har ifølge statistikken 46,58 barn i snitt. Nasjonalt viser tallene at 91,32 prosent av alle barn i barnehagealder hadde plass i barnehagen i 2021. I Vestre Toten har 92,09 prosent av barna barnehageplass. Vestre Toten kom på **264. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen barnehage

Plass	Kommune	Poengsum
1	5041 Snåsa	0.452
2	3423 Stor-Elvdal	0.444
18	5414 Gratangen	0.444
15	5437 Karasjok	0.44
10	1851 Lødingen	0.439
5	1824 Vefsn	0.437
23	1827 Dønna	0.437
14	5042 Lierne	0.433
3	1511 Vanylven	0.432
4	1577 Volda	0.426

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	220	194	213	226	337
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager	137	125	121	140	134
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	1	172	1	1	197
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen	132	131	118	127	153
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	202	181	197	219	115
BH06 Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning	90	74	84	83	49
BH07 Andel ansatte som er menn, alle barnehager	243	254	262	276	297
BH08 Andel av minoritetspråklige barn som går i barnehage siste år	238	213	215	166	152
BH09 Andel av minoritetspråklige barn som går i barnehage siste fire år	149	183	229	245	217
BH10 Antall barn per barnehage	246	236	239	248	235
BH11 Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	301	288	287	309	300
BH12 Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager	175	169	155	180	168
BH13 Andel 1-5-åringer med barnehageplass	119	212	200	130	146

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	2.68	2.98	2.69	2.73	1
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager	2.88	2.73	3.02	2.33	2.11
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	6	3.27	6	6	3.68
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen	3.4	3.05	3.98	3.73	3.04
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	3.36	3.51	3.5	3.29	3.85
BH06 Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning	3.63	3.78	3.74	3.73	3.97
BH07 Andel ansatte som er menn, alle barnehager	2.56	2.37	2.29	2.15	2.11
BH08 Andel av minoritetspråklige barn som går i barnehage siste år	3.26	3.25	3.33	3.44	3.5
BH09 Andel av minoritetspråklige barn som går i barnehage siste fire år	3.57	3.54	3.42	2.85	3.3
BH10 Antall barn per barnehage	3.1	3.1	3.09	3.03	3.13
BH11 Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	1.7	1.9	1.91	1.29	1.44
BH12 Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager	2.33	2.46	2.54	2.48	2.52
BH13 Andel 1-5-åringene med barnehageplass	3.56	3.3	3.44	3.64	3.68

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	6	5.7 ↓	5.7	5.7	6 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.56	5.38	5.32	5.25	5.25
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager	6.2	6 ↓	5.8 ↓	5.8	5.8
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.91	5.73	5.56	5.54	5.55
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	100	50 ↓	100 ↑	100	75 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	76.6	55.07	65.21	71.02	73.09
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen	71.4	42.9 ↓	71.4 ↑	71.4	57.1 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	74.43	52.43	64.57	68.47	69.83
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	37.3	41.1 ↑	42.4 ↑	42.7 ↑	47.2 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	39.47	40.99	42.37	43.93	43.67
BH06 Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning	41.3	45.8 ↑	46.1 ↑	45.9 ↓	48.9 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	39.32	42.56	43.2	43.17	43.64
BH07 Andel ansatte som er menn, alle barnehager	6.2	5.7 ↓	5.3 ↓	5.6 ↑	5.4 ↓
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	9.23	9.25	8.88	9.13	9.42
BH08 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år	74.8	78.2 ↑	78.8 ↑	84 ↑	85.3 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	82.6	83.66	84.41	85.91	85.43
BH09 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste fire år	80.1	79.62 ↓	77.03 ↓	78.95 ↑	81.58 ↑
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	75.77	76.98	78.18	82.95	83.21
BH10 Antall barn per barnehage	49.67	48 ↓	47.33 ↓	47.83 ↑	46.58 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	40.75	40.46	39.98	40.33	40.29
BH11 Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	5.2	5.4 ↑	5.5 ↑	5.5	5.7 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	7.25	7.36	7.58	7.82	8.05
BH12 Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager	4.9	5 ↑	5.2 ↑	5.1 ↓	5.2 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	6.04	6.06	6.2	6.27	6.23
BH13 Andel 1-5-åringar med barnehageplass	91.64	87.48 ↓	88.73 ↑	91.97 ↑	92.09 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	90.13	89.33	89.29	89.3	90.22

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Helse

- Vestre Toten kommer på **250. plass** i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022
- Sektoren utgjør **7,5%** av den totale vekten i barometeret
- Vi har **14 nøkkeltall** for sektoren

De tyngste nøkkeltallene er **legedekning, dekning av helsesykepleier, skolehelse, hjemmebesøk og vaksinasjonsgrad**. Alle disse nøkkeltallene har hver seg en vekt på 10 prosent av sektoren.

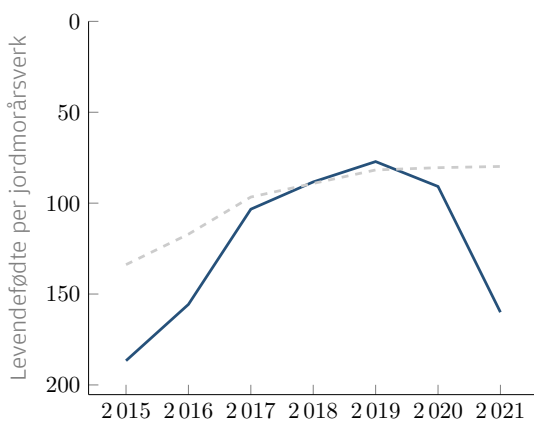
Datakildene våre i denne sektoren er SSB, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet.

Vestre Toten brukte 377,26 kroner per innbygger over 4 år til forebyggende helsearbeid i 2020.

Det store bildet er at det blir stadig flere helsesykepleiere og jordmødre i Kommune-Norge. Tallene våre tar forbehold om at det er riktig stillingskode som er ført i den såkalte Ameldingen, slik at årsverkene registreres riktig.

Antall jordmødre i Vestre Toten kommune tilsvarer et omregnet tall på 62,5 per 10 000 fødte. Nøkkeltallet ligger under gjennomsnittet av kommunene.

Diagrammet viser utviklingen i hvordan antallet levendefødte barn fordeler seg på kommunens jordmorårsverk.

FIGUR 1: Endring i avtalte jordmorårsverk i Vestre Toten kommune, målt ved antall levendefødte per jordmorårsverk. Utvikling over tid. Stiplet linje viser gjennomsnittet for alle kommunene. Y-aksen er invertert slik at økende jordmordekning gir stigende forløp.

Siden 2015 har antallet avtalte årsverk med helsesykepleiere økt med 24 prosent. Dekningen av helsesykepleiere målt mot antall småbarn i Vestre Toten kommune er 112,06 årsverk per 10 000 innbyggere i alderen 0-5 år.

Fordi vi opererer med årsverk per 10 000, kan tallet bli svært høyt for små kommuner med få barn. Regnestykket for Vestre Toten er:

$$\left(\frac{e_1 \leftarrow 7.9}{d_1 \leftarrow 705.0} \right) \cdot 10000 \approx \underline{\underline{112.06}}$$

e_1 er antall årsverk med helsesykepleiere, d_1 antall innbyggere mellom 0 og 5 år.

I Vestre Toten fikk 100 prosent av barna helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn, mot 96,53 prosent året før.

Vaksinasjonsgraden for 2- og 9-åringene har stor betydning for kommunens rangering innenfor helsesektoren. I Kommune-Norge varierte vaksinasjonsgraden mellom 67,4 prosent og 99 prosent for 2-åringene, og mellom 83,9 prosent og 99,4 prosent for 9-åringene i 2020.

I Vestre Toten er det ledig plass på 12,5 prosent av fastlegelistene. Kommunen ligger dårlig an på dette nøkkeltallet i forhold til andre kommuner.

Målt mot folketallet er det 0 psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere i Vestre Toten kommune.

Totalt sett for helsesektoren kom Vestre Toten kommune på **250. plass** i årets Kommunebarometer.

Ti beste innen helse

Plass	Kommune	Poengsum
1	3043 Ål	0.358
33	4224 Åseral	0.34
7	3438 Sør-Fron	0.338
25	5430 Kautokeino	0.338
2	5021 Oppdal	0.336
24	5424 Lyngen	0.333
15	3422 Åmot	0.328
6	3440 Øyer	0.328
63	3825 Vinje	0.326
69	1838 Gildeskål	0.325

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
HE01 Andel legeårsverk per 10000 innbyggere	214	203	215	230	252
HE02 Andel av fastlegelistene som er åpne	243	300	281	270	200
HE03 Andel av fastlegelistene som mangler lege	1	311	314	332	318
HE04 Andel ledige listeplasser	240	293	293	297	255
HE05 Andel helsesykepleier-årsverk per 10 000 innbyggere under fem år	109	43	121	111	157
HE06 Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere	244	290	296	314	312
HE07 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte	117	107	102	147	212
HE08 Antall sykehusopphold per 1000 innbyggere	128	103	101	107	83
HE09 Andel med fullført helseundersøkelse innen 1. skoleår	153	256	204	162	1
HE10 Andel fødte med hjemmebesøk innen 14 dager	180	1	154	167	281
HE11 Vaksine, 2-åringer	116	111	116	156	196
HE12 Vaksine, 9-åringer	170	158	168	99	109
HE13 Legemiddelbruk per 10000 innbyggere	323	313	310	314	321
HE14 Netto utgifter til forebygging per innbygger over 4 år		132	135	150	122

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
HE01 Andel legeårsverk per 10000 innbyggere	2.76	2.74	2.55	2.25	2.11
HE02 Andel av fastlegelistene som er åpne	2.42	1.45	1.55	1.6	1.9
HE03 Andel av fastlegelistene som mangler lege	6	2.93	1	1	1
HE04 Andel ledige listeplasser	1.58	1	1	1	1
HE05 Andel helsesykepleier-årsverk per 10 000 innbyggere under fem år	3.54	3.83	3.5	3.55	3.33
HE06 Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere	1.2	1.04	1.04	1	1
HE07 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte	2.15	2.19	2.52	2.16	1.55
HE08 Antall sykehusopphold per 1000 innbyggere	3.89	4.23	4.45	4.5	4.72
HE09 Andel med fullført helseundersøkelse innen 1. skoleår	4.93	3.01	3.48	5.18	6
HE10 Andel fødte med hjemmebesøk innen 14 dager	3.78	6	5.1	4.99	3.12
HE11 Vaksine, 2-åringer	4.56	4.51	4.46	4.02	3.49
HE12 Vaksine, 9-åringer	3.58	3.75	3.62	4.35	4.19
HE13 Legemiddelbruk per 10000 innbyggere	1.97	2.13	2.1	2.13	2.11
HE14 Netto utgifter til forebygging per innbygger over 4 år		3.31	3.29	3.21	3.51

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
HE01 Andel legeårsverk per 10000 innbyggere	11.4	12 ↑	12	11.9 ↓	11.8 ↓
Vekt i sektor: 10.2%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	13.99	14.21	14.58	14.69	15.07
HE02 Andel av fastlegelistene som er åpne	30.77	9.09 ↓	10 ↑	12.5 ↑	12.5
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	54.29	50.71	45.55	40.54	32.59
HE03 Andel av fastlegelistene som mangler lege	0	27.27 ↑	40 ↑	75 ↑	75
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4.13	5.71	6.98	10.86	10.99
HE04 Andel ledige listeplasser	2.41	0 ↓	0	0	0
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	10.41	10.02	9.32	8.31	7.35
HE05 Andel helsesykepleier-årsverk per 10 000 innbyggere under fem år	102.9	146.15 ↑	112.16 ↓	123.25 ↑	112.06 ↓
Vekt i sektor: 10.2%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	99.66	106.65	112.36	115.46	120.27
HE06 Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere	2.28	0.45 ↓	0.52 ↑	0 ↓	0
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	27.91	28.42	27.79	27.28	26.66
HE07 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte	96.77	113.21 ↑	129.63 ↑	110.09 ↓	62.5 ↓
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	209.69	215.33	212.87	236.88	215.91
HE08 Antall sykehusopphold per 1000 innbyggere	164.88	101.47 ↓	148.24 ↑	133.02 ↓	136.56 ↑
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	174.25	113.66	170.75	146.57	154.99
HE09 Andel med fullført helseundersøkelse innen 1. skoleår	95.82	68.75 ↓	87.41 ↑	96.53 ↑	100 ↑
Vekt i sektor: 7.7%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	90.19	85.05	88.03	89.46	89.28
HE10 Andel fødte med hjemmebesøk innen 14 dager	91.94	100 ↑	97.22 ↓	93.58 ↓	75.89 ↓
Vekt i sektor: 10.2%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	90.92	91.9	92.24	84.15	88.19
HE11 Vaksine, 2-åringer	95.6	96.2 ↑	96.6 ↑	96.3 ↓	95.9 ↓
Vekt i sektor: 10.2%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	93.4	94.3	95.11	95.57	96.01
HE12 Vaksine, 9-åringer	94.5	95.3 ↑	95.7 ↑	97.1 ↑	97.3 ↑
Vekt i sektor: 10.2%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	94.34	94.88	95.51	95.98	96.5
HE13 Legemiddelbruk per 10000 innbyggere	7030	7016 ↓	7058 ↑	7040 ↓	7072 ↑
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	6599.17	6641.38	6689.74	6675.01	6690.48
HE14 Netto utgifter til forebygging per innbygger over 4 år		207.82	216.86 ↑	225.82 ↑	377.26 ↑
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→		232.76	246.36	273.46	361.13

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Sosialtjeneste

- Vestre Toten kommer på **46. plass** i denne sektoren i endelig **Kommunebarometer for 2022**
- Sektoren utgjør **7,5%** av den totale vekten i barometeret
- Vi har **11 nøkkeltall** for sektoren

Stønadslengde for eldre mottakere, andel som er på stønad i over seks måneder og ti måneder, andelen som har sosialhjelp som hovedinntekt, andelen mottakere av kvalifiseringsstønad og årsverk til økonomisk rådgivning har alle en vekt på 10 prosent av sektoren.

Resten av nøkkeltallene har en vekt på mindre enn 10 prosent hver.

SSB er datakilde for alle nøkkeltallene i denne sektoren.

Nasjonalt er stønadslengden for unge mottakere på 4,5 måneder. I Vestre Toten går unge mottakere gjennomsnittlig på sosialhjelp i 3,8 måneder.

I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent.

Blant mottakere over 25 år er den gjennomsnittlige stønadstiden nasjonalt 5,4 måneder. For de over 25 år i kommunen er stønadstiden 3,7 måneder.

Når vi korrigerer for behovet, mottar 3,53 prosent av innbyggerne over 25 år i Vestre Toten sosialhjelp. Tendensen for Kommune-Norge er 3,81 prosent.

29,87 prosent av dem som går på sosialhjelp i Norge, mottar den i mer enn 6 måneder, og 14,61 prosent får stønad i mer enn 10 måneder.

25,23 prosent av dem som går på sosialstønad i Vestre Toten mottar den i minst 6 måneder.

Sosialstønad gis i over 10 måneder til 9,91 prosent av dem som mottar støtte.

Nasjonalt har 15,81 prosent av de med sosialhjelp det-

te som hovedinntekt.

Andelen mottakere i kommunen som har sosialhjelp som hovedinntekt er 8,41 prosent. I barometeret er lav verdi positivt.

På landsbasis ble 79,09 prosent av søknadene om kommunal bolig innfridd i fjor. Andelen har vært ganske stabil de siste ti årene.

I Vestre Toten ble 82,43 prosent av søknadene om kommunal bolig innvilget i fjor.

Individuell plan er fortsatt relativt lite brukt i sosialtjenesten. Målt mot hvor mange som går lenge på sosialhjelp, er det nasjonalt bare 8 prosent som har en slik plan. I Vestre Toten har 3,57 prosent en slik plan.

Vestre Toten kom på **46. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen sosialtjeneste

Plass	Kommune	Poengsum
1	1531 Sula	0.375
2	3448 Nordre Land	0.343
3	3435 Vågå	0.341
31	5423 Karlsøy	0.327
7	1525 Stranda	0.325
4	5032 Selbu	0.322
9	1820 Alstahaug	0.319
6	4651 Stryn	0.319
5	5027 Midtre Gauldal	0.319
44	5443 Båtsfjord	0.317

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
SOS01 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 18-24 år	163	161	179	246	155
SOS02 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 25-66 år	154	129	103	147	80
SOS03 Andel 18-24 på sosialhjelp, korrigert	182	156	271	254	235
SOS04 Andel 25-66 på sosialhjelp, korrigert	111	114	141	139	139
SOS05 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	173	156	132	176	116
SOS06 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer	123	119	68	125	90
SOS07 Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde	58	107	39	59	28
SOS08 Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp	43	109	78	67	46
SOS09 Årsverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad	187	144	159	163	153
SOS10 Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	125	95	98	142	154
SOS11 Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad	113	112	108	107	93

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
SOS01 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 18-24 år	3.46	3.41	3.27	3.23	3.48
SOS02 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 25-66 år	3.48	3.65	3.89	3.68	4.1
SOS03 Andel 18-24 på sosialhjelp, korrigert	3.5	3.64	2.94	3.03	3.27
SOS04 Andel 25-66 på sosialhjelp, korrigert	4.04	3.87	3.79	4.09	3.74
SOS05 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	3.37	3.52	3.76	3.36	4.01
SOS06 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer	3.94	3.91	4.79	3.96	4.5
SOS07 Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde	4.64	4.07	4.79	4.65	5.07
SOS08 Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp	3.52	3.15	3.58	3.63	3.76
SOS09 Årsverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad	1.82	2.47	2.39	2.23	2.05
SOS10 Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	4.63	4.94	4.93	4.34	3.9
SOS11 Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad	1.67	1.57	1.54	1.99	2.12

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
SOS01 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 18-24 år	4	4.1 ↑	4.3 ↑	4.6 ↑	3.8 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	3.91	3.92	4.01	3.82	3.76
SOS02 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 25-66 år	4.5	4.4 ↓	4.2 ↓	4.3 ↑	3.7 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4.48	4.6	4.64	4.44	4.39
SOS03 Andel 18-24 på sosialhjelp, korrigert	8.06	7.04 ↓	9.61 ↑	8.4 ↓	7.04 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	8.04	7.47	6.78	6.37	5.82
SOS04 Andel 25-66 på sosialhjelp, korrigert	4.04	4.04	4.21 ↑	3.58 ↓	3.53 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4.72	4.75	4.59	4.09	3.81
SOS05 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	31.82	31.43 ↓	29.5 ↓	32.65 ↑	25.23 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	30.32	31.62	32.17	31.27	29.87
SOS06 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer	12.78	14 ↑	9.92 ↓	13.53 ↑	9.91 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	15.03	16.15	16.16	15.96	14.61
SOS07 Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde	7.95	10.29 ↑	8.36 ↓	10 ↑	8.41 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11.69	12.68	13.85	14.69	15.81
SOS08 Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp	20.54	12.73 ↓	19.47 ↑	24.32 ↑	32.14 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	19.27	14.83	16.32	18.46	19.38
SOS09 Årsverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad	8.93	14.55 ↑	14.16 ↓	14.41 ↑	19.05 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	27.38	24.71	25.54	29.2	45.46
SOS10 Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	86.99	90.2 ↑	90.96 ↑	86.84 ↓	82.43 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	76.27	76.89	78.93	80.19	79.09
SOS11 Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad	6.25	5.45 ↓	4.42 ↓	3.6 ↓	3.57 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	22.34	21.27	19.5	9.09	8

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Kultur

- Vestre Toten kommer på **185. plass** i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022
- Sektoren utgjør **2,5%** av den totale vekten i barometeret
- Vi har **11 nøkkeltall** for sektoren

De tre tyngste nøkkeltallene i kultursektoren er **netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge, netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger og antall ansatte kulturarbeidere i kommunen**. Til sammen har disse tre nøkkeltallene en vekt på 45 prosent av sektoren.

Datakildene er SSB og kulturindeksen til Telemarksforskning.⁴

Innbyggerne i Vestre Toten avla i snitt 2,01 besøk hver på bibliotek, noe som er lavere enn for flertallet av kommunene i Norge.

Telemarksforskning setter sammen årlige oversikter over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, både i privat og offentlig regi. For Vestre Toten er sysselsettingen innen kultur 0,67 per 1 000 innbyggere.

Andelen av barn fra kommunen som faktisk går på musikk- og kulturskole er 12,84, ifølge tallene.

Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning viser hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. I Vestre Toten får elevene 16,34 timer med undervisning.

Vestre Toten kom på **185. plass** innen denne sektoren.

⁴Tallene fra kulturindeksen er innhentet i 2019, men presenteres i kolonnen for 2020 i Kommunebarometeret.

Ti beste innen kultur

Plass	Kommune	Poengsum
1	4222 Bykle	0.139
2	1151 Utsira	0.127
4	3823 Fyresdal	0.119
3	4619 Eidfjord	0.119
6	4221 Valle	0.115
5	5046 Høylandet	0.109
7	5424 Lyngen	0.102
9	4641 Aurland	0.101
13	3824 Tokke	0.099
16	1856 Røst	0.098

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
KULO1 Besøk i folkebibliotek per innbygger	175	206	203	205	220
KULO2 Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket ⁵		148	200	203	96
KULO3 Utlån per innbygger	221	257	263	233	262
KULO4 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	117	142	122	104	94
KULO5 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	199	278	290	161	196
KULO6 Kinobesøk per innbygger					
KULO7 Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning), per 1000 innbygger ⁵		294	301	303	298
KULO8 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	222	224	202	248	262
KULO9 Antall timer i kulturskolen, per elev ⁵		179	223	165	115
KULO10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år	177	146	155	133	121
KULO11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	72	57	55	88	66

⁵Tallene fra Telemarksforskning er fra året før

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
KULO1 Besøk i folkebibliotek per innbygger	2.94	2.59	2.62	2.59	2.51
KULO2 Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket ⁶		3.5	3	3	2.5
KULO3 Utlån per innbygger	2.82	2.64	2.55	2.27	2
KULO4 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	3.53	3.36	3.52	3.54	3.57
KULO5 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	2.83	1.95	1.84	3.03	2.62
KULO6 Kinobesøk per innbygger					
KULO7 Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning), per 1000 innbygger ⁶		1.91	1.86	1.45	1.03
KULO8 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	2.56	2.53	2.68	2.18	2.41
KULO9 Antall timer i kulturskolen, per elev ⁶		2.99	2.56	2.46	3.44
KULO10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år	1.77	2.04	1.87	2.04	1.93
KULO11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	3.78	3.95	3.93	3.71	3.78

⁶Tallene fra Telemarksforskning er fra året før

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
KULO1 Besøk i folkebibliotek per innbygger	3.39	2.91 ↓	3.04 ↑	1.85 ↓	2.01 ↑
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 0.2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4.3	4.47	4.56	2.86	3.27
KULO2 Andel av voksne som er aktive lånerne på biblioteket ⁷		14.33	13 ↓	12.29 ↓	17.36 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→		14.28	16.15	14.19	28.1
KULO3 Utlån per innbygger	2.59	2.21 ↓	2.14 ↓	1.75 ↓	1.79 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	3.48	3.32	3.31	2.55	2.83
KULO4 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	1307.35	1144.48 ↓	1296.81 ↑	1280.57 ↓	1480.36 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	1211.19	1216.44	1236.59	1131.7	1257.46
KULO5 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	532.21	320.26 ↓	313.66 ↓	792.58 ↑	702.95 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	751.82	805.27	910.35	935.96	996.74
KULO6 Kinobesøk per innbygger					
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	1.39	1.41	1.23	0.58	0.63
KULO7 Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning), per 1000 innbygger ⁷		2.03	4.78 ↑	2.38 ↓	0.67 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→		5.57	12.24	5.73	40.85
KULO8 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	16.43	15.81 ↓	17.08 ↑	13.75 ↓	12.84 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	24.21	24.14	23.84	21.79	22.43
KULO9 Antall timer i kulturskolen, per elev ⁷		12.69	11.48 ↓	14.93 ↑	16.34 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→		15.93	16.21	19.46	16.65
KULO10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år	311	415 ↑	391 ↓	374 ↓	515 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	996.73	977.14	1117.26	890.91	1364.58
KULO11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	16.76	17.73 ↑	17.52 ↓	14.42 ↓	17.27 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	12.35	12.29	11.45	11.14	11.75

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

⁷Tallene fra Telemarksforskning er fra året før

Miljø

- **Vestre Toten kommer på 19. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022**
- **Sektoren utgjør 2,5% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 11 nøkkeltall for sektoren**

De norske klimautslippene skal ned med 50–55 prosent fra 1990-nivå innen 2030, ifølge Norges klimamål. Det er nødvendig for å oppfylle våre forpliktelser etter Paris-avtalen. Avtalens mål er å begrense den globale oppvarmingen til maksimalt 2 grader, helst 1,5 grader.

I 2020 var de samlede norske klimautslippene på 49,3 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, ifølge Statistisk sentralbyrå. Til tross for en nedgang på 4,2 prosent fra 2019 til 2020, var utslippene i 2020 bare 3,5 prosent lavere enn i 1990.

Av de totale utslippene er 34,6 millioner tonn – vel 70 prosent – fordelt på kommunene gjennom Miljødirektoratets beregninger. Utslipp fra offshorevirksomheten og noen andre små kilder, er da holdt utenom. Merk at det er de kommunefordelte utslippstallene for 2020 vi benytter i denne utgaven av Kommunebarometeret.

Klimautslippene i Vestre Toten var i 2021 på 5 007,17 kg per innbygger, mot 4 969,37 kg året før.

Utslippene per innbygger er lavere i Vestre Toten enn i mange andre kommuner. Men de må kuttes også her, for at Norge skal nå sine klimamål. Omstillingen til lavutslippssamfunnet vil berøre alle sektorer over hele landet. I Kommunebarometeret ønsker vi å premiere kommuner med energieffektive bygg. Dette måler vi gjennom antall kvadratmeter per innbygger, energiforbruk per bruker av kommunale bygg og energikostnader per kvadratmeter.

Antall kvadratmeter formålsbygg per innbygger gikk noe opp etter kommunereformen i 2020. Det nye landssnittet er på snaut 5,0 kvadratmeter. Fra 2020 til 2021 er det en marginal reduksjon. I de nasjonale tallene er det derfor lite som tyder på at de nye kommunene har kvittet seg med bygningsmasse i de gamle kommunene.

Energiforbruket per bruker av kommunale bygg gikk litt ned i 2020, før det i fjor gikk opp igjen til samme nivå som i 2019. Stengte skoler og idrettshaller, mer hjemmekontor og et redusert aktivitetsnivå generelt som følge av koronapandemien, har trolig påvirket disse tallene, særlig i 2020.

For kommunene sett under ett ser det altså ikke ut til

at det har skjedd noen stor innsats for energioptimering de siste par årene. Det angrer kanskje flere på etter at strømprisen begynte å skyte i været i fjor høst, i alle fall i deler av landet.

Kommunenes energikostnader har svingt en god del fra år til år. Ifjor økte de uvanlig mye. Mens kommunene i snitt brukte 91 kroner per kvadratmeter kommunalt bygg i 2020, måtte de i 2021 ut med 142 kroner.

Vestre Toten har større areal formålsbygg per innbygger enn snittet.

Kommunen har et relativt lavt energiforbruk i sine bygg. Energikostnadene på 82,2 kr per kvadratmeter ligger under gjennomsnittet.

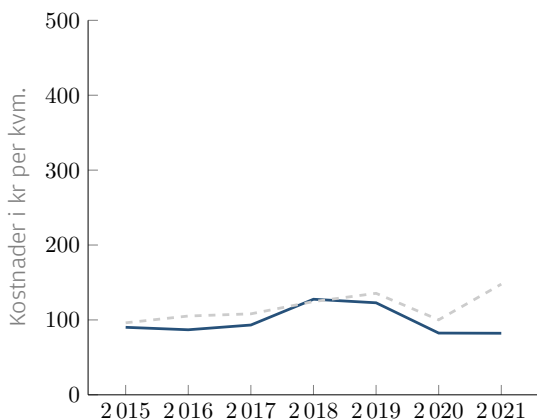
Andelen av husholdningsavfallet som ble levert til materialgjenvinning eller biogassproduksjon, har økt litt år for år. Økningen fortsatte også i fjor, andelen steg fra 41,1 prosent i 2020, til 43,2 prosent i 2021.

De 10 kommunene med den laveste avfallsmengden per årsinnbygger i 2021 vises i tabell 24.

Kommune	Avfallsmengde
5416 Bardu	243 kg
3050 Flesberg	267 kg
4225 Lyngdal	285 kg
4206 Farsund	286 kg
4640 Sogndal	294 kg
4644 Luster	295 kg
0301 Oslo	297 kg
4642 Lærdal	299 kg
4641 Aurland	300 kg
4639 Vik	303 kg

TABELL 24: Kommunene med lavest årlig volum husholdningsavfall per innbygger.

Dette ser altså ut til å gå i riktig retning, selv om andelen må økes kraftig framover for å oppfylle EUs rammedirektiv for avfall. Målet er at 55 prosent av avfallet skal materialgjenvinnes innen 2025, 60 prosent innen 2030 og 65 prosent innen 2035. Ifølge EUs

FIGUR 2: Den blå kurven i diagrammet over viser utviklingen i energikostnader per m² for kommunale formålsbygg i Vestre Toten. Den stiplede kurven viser gjennomsnittet for alle kommunene SSB har tall for. Kronebeløpene er justert med kostnadsdeflator.

definisjon holder det ikke at avfallet leveres kildesortert, det må også faktisk materialgjenvinnes.

Vestre Toten kommune samlet inn 586,5 kilo avfall per innbygger i fjor, en avfallsmengde som ligger høyt over landssnittet.

60,4 prosent av husholdningsavfallet i Vestre Toten ble levert til materialgjenvinning eller biogassproduksjon, noe som er over landssnittet på 43,2 prosent i 2022.

sjon, noe som er over landssnittet på 43,2 prosent i 2022.

Figur 2 viser utviklingen i Vestre Toten sammenlignet med gjennomsnittet for alle kommunene (stiplet linje).

Vestre Toten kom på **19. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen miljø

Plass	Kommune	Poengsum
1	1121 Time	0.145
4	0301 Oslo	0.144
3	3001 Halden	0.139
23	3024 Bærum	0.137
10	1532 Giske	0.137
8	3047 Modum	0.137
7	3802 Holmestrand	0.137
2	3805 Larvik	0.137
11	1516 Ulstein	0.136
16	1577 Volda	0.136

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
MILO1 Energikostnader per kvm bygg	100	185	145	86	18
MILO2 Formålsbygg, areal per innbygger	135	108	124	112	109
MILO3 Energibruk per bruker, kommunale bygg	147	141	130	154	133
MILO4 Husholdningsavfall per årsinnbygger i kilo	284	316	320	284	317
MILO5 Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	98	1	26	23	25
MILO6 Vannforbruk per tilknyttet innbygger (m3)	159	149	119	3	3
MILO7 Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innbygger	237	240	252	261	254
MILO8 Jordbruksareal omdisponert siste fire år, per 1.000 dekar	173	140	65	1	31
MILO9 Utslipp av klimagasser per innbygger i CO2-ekvivalenter - alle utslipp ⁸	78	83	87	85	102
MILIO Utslipp av klimagasser per innbygger i CO2-ekvivalenter, oppvarming ⁸	212	218	216	174	202
MIL11 Utslipp av klimagasser per innbygger i CO2-ekvivalenter, avfall ⁸	40	49	48	26	25

⁸Data fra miljøregnskapet publiseres ett år på etterskudd. Tallene vi bruker er derfor fra året før.

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
MILO1 Energikostnader per kvm bygg	4.08	3.47	3.74	4.44	5.65
MILO2 Formålsbygg, areal per innbygger	3.97	4.09	4.12	4.89	4.92
MILO3 Energibruk per bruker, kommunale bygg	4.11	4.14	4.22	4.58	4.53
MILO4 Husholdningsavfall per årsinnbygger i kilo	2.67	2.46	1.6	3.11	2.64
MILO5 Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	4.15	6	4.71	5.09	5.38
MILO6 Vannforbruk per tilknyttet innbygger (m3)	3.76	3.72	4.17	5.47	5.44
MILO7 Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innbygger	2.38	1.82	1.9	1.58	1.59
MILO8 Jordbruksareal omdisponert siste fire år, per 1.000 dekar	5.38	5.49	5.84	6	5.96
MILO9 Utslipp av klimagasser per innbygger i CO2-ekvivalenter - alle utslipp ⁹	5.33	5.31	5.22	5.25	5.15
MILIO Utslipp av klimagasser per innbygger i CO2-ekvivalenter, oppvarming ⁹	3.45	3.52	3.49	4.15	3.87
MIL11 Utslipp av klimagasser per innbygger i CO2-ekvivalenter, avfall ⁹	5.56	5.54	5.54	5.69	5.69

⁹Data fra miljøregnskapet publiseres ett år på etterskudd. Tallene vi bruker er derfor fra året før.

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
MILO1 Energikostnader per kvm bygg	93.2	127.6 ↑	122.87 ↓	82.44 ↓	82.2 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	108.13	124.51	135.52	100.14	147.75
MILO2 Formålsbygg, areal per innbygger	5.6	5.26 ↓	5.38 ↑	5.37 ↓	5.38 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	6.91	6.89	6.97	7.36	7.3
MILO3 Energibruk per bruker, kommunale bygg	301	282 ↓	273 ↓	258 ↓	267 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	397.6	378.41	383.26	361.34	378.35
MILO4 Husholdningsavfall per årsinnbygger i kilo	518.9	547.9 ↑	555.1 ↑	548.1 ↓	586.5 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	428.32	429.71	434.42	465.09	455.73
MILO5 Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	43.6	54 ↑	52.3 ↓	54.7 ↑	60.4 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	37.5	38.5	38.86	38.77	40.83
MILO6 Vannforbruk per tilknyttet innbygger (m3)	77.21	77.21	67.3 ↓	29.37 ↓	29.57 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	82.6	83.1	82.17	81.56	81.49
MILO7 Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innbygger	47.86	54.47 ↑	36.06 ↓	53.74 ↑	61.37 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	184.32	195.87	211.29	230.2	260.76
MILO8 Jordbruksareal omdisponert siste fire år, per 1.000 dekar	0.49	0.37 ↓	0.1 ↓	0.01 ↓	0.03 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	1.97	1.83	1.6	1.47	1.15
MILO9 Utslipp av klimagasser per innbygger i CO2-ekvivalenter - alle utslipp ¹⁰	4846.43	4771.78 ↓	5236.76 ↑	4969.37 ↓	5007.17 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	13543.94	13368.65	13444.95	13324.13	12292.3
MIL10 Utslipp av klimagasser per innbygger i CO2-ekvivalenter, oppvarming ¹⁰	264.21	202.36 ↓	195.28 ↓	116.44 ↓	137.68 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	235.64	203.86	191.69	143.5	156.15
MIL11 Utslipp av klimagasser per innbygger i CO2-ekvivalenter, avfall ¹⁰	58.36	57.77 ↓	58.45 ↑	34.67 ↓	37.34 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	327.71	310.98	311.43	273.37	263.54

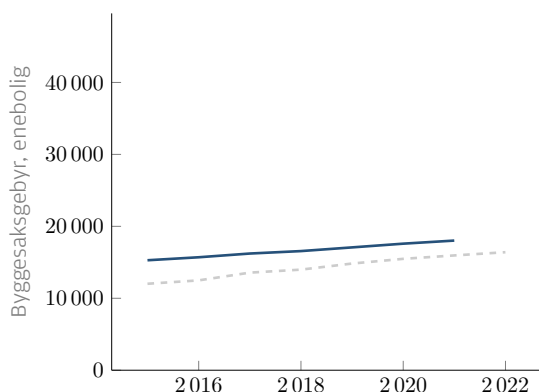
MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

¹⁰Data fra miljøregnskapet publiseres ett år på etterskudd. Tallene vi bruker er derfor fra året før.

Saksbehandling

- **Vestre Toten kommer på 338. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022**
- **Sektoren utgjør 2,5% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 8 nøkkeltall for sektoren**

FIGUR 3: Den blå kurven i diagrammet over viser utviklingen i byggesaksgebyr for oppføring av enebolig i Vestre Toten. Den stippledte kurven viser gjennomsnittet for alle kommunene SSB har tall for.

Kommune	Gebyr
3038 Hole	49600 kr
3025 Asker	44520 kr
3803 Tønsberg	41385 kr
3024 Bærum	40950 kr
1505 Kristiansund	40500 kr
3005 Drammen	40300 kr
3020 Nordre Follo	40000 kr
3031 Nittedal	39400 kr
3054 Lunner	38150 kr
3028 Enebakk	37270 kr

TABELL 28: Kommunene med høyest gebyr for å behandle søknad om oppføring av enebolig, 2021

Det tyngste nøkkeltallet er **andel fristbrudd**. Det har en vekt på 20 prosent av sektoren. Nøkkeltallene for **saksbehandlingstid, tilsyn, og gebyr** har alle en vekt på 15 prosent hver.

SSB er datakilde for alle nøkkeltallene i denne sektoren.

Antall faktiske tilsyn, målt mot antall byggesaker, viser fortsatt store variasjoner mellom kommunene. Det er en god del kommuner som ikke rapporterer disse tallene.

Andelen byggesøknader i områder med restriksjoner som har blitt innvilget, har vært høy de siste årene.

Gebyr for privat forslag til reguleringsplan har gradvis økt de siste årene, og avstanden mellom de rimeligste og de dyreste kommunene har økt. I Vestre Toten må man betale 76 800 kroner i gebyr for privat forslag til reguleringsplan.

Byggesaksgebyrer

Nasjonalt er det store variasjoner i gebyr for å saksbehandle en enebolig. Noen kommuner oppgir at de ikke krever gebyr i det hele tatt, mens de dyreste kommunene krever over 40 000 kroner.

I løpet av femårsperioden 2017–2021 har byggesaksgebyret for oppføring av enebolig i Vestre Toten endret seg fra 16 218 kr til 18 020 kr.

Figur 3 viser hvordan utviklingen i Vestre Toten har vært i forhold til snittet for hele landet.

Gebyret for behandling av søknad om oppføring av enebolig i Vestre Toten ligger omtrent på nivå med snittet for de andre kommunene i landet.

Til sammenlikning forlanger kommunen med den aller høyeste gebyrsatsen hele 49 600 kroner for å behandle en byggesøknad.

Tabell 28 viser en oversikt over de 10 kommunene som krever de høyeste gebyrene.

Vestre Toten kom på **338. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen saksbehandling

Plass	Kommune	Poengsum
1	1837 Meløy	0.14
4	3439 Ringeby	0.128
8	1815 Vega	0.123
2	3026 Aurskog-Høland	0.121
7	3041 Gol	0.121
6	4621 Voss	0.12
3	5035 Stjørdal	0.119
20	1838 Gildeskål	0.119
5	4630 Osterøy	0.119
19	5404 Vardø	0.118

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
SAK01 Andel byggesøknader der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	1	1	1	2	
SAK02 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist	144	50	54	55	
SAK03 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist	204	60	153	57	
SAK04 Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn	134	86			
SAK05 Saksbehandlingsgebyr for enebolig	223	230	221	230	222
SAK06 Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan		49			
SAK07 Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner		55			
SAK08 Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	220	224	221	214	219

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
SAK01 Andel byggesøknader der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	6	6	6	5.79	
SAK02 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist	3.69	4.86	4.68	4.59	
SAK03 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist	3.44	4.87	3.6	4.74	
SAK04 Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn	1.87	2.63			
SAK05 Saksbehandlingsgebyr for enebolig	3.25	3.24	3.27	3.31	3.35
SAK06 Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan		5.28			
SAK07 Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner		1			
SAK08 Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	3.46	3.48	3.49	3.71	3.64

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
SAK01 Andel byggesøknader der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	0	0	0	0	
Vekt i sektor: 20%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11.41	12.51	11.63	12.33	13.19
SAK02 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist	15	10 ↓	10	10	
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	16.13	20.66	18.08	16.98	18.65
SAK03 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist	36	18 ↓	35 ↑	20 ↓	
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	31.64	37.43	36.41	38.69	41.99
SAK04 Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn	3.08	5.85 ↑			
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	8.81	8.97	6.25	5.11	8.12
SAK05 Saksbehandlingsgebyr for enebolig	16218	16559 ↑	17072 ↑	17590 ↑	18020 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	13077.54	13665.95	14494.99	15479.85	15954.6
SAK06 Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan		14.29			
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	51.77	49.82	54.7	56.68	57.12
SAK07 Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner		100			
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	95.6	95.71	92.44	92.99	94.47
SAK08 Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	64336	66330 ↑	68370 ↑	68370	76800 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	58733.87	62891.02	66922.65	74463.38	81351.52

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Vann, avløp og renovasjon

- **Vestre Toten kommer på 188. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022**
- **Sektoren utgjør 2,5% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 14 nøkkeltall for sektoren**

De viktigste nøkkeltallene i VA-sektoren er **andel innbyggere som er tilknyttet renseanlegg som oppfyller alle rensekrav**. Dette nøkkeltallet har en vekt på 20 prosent av sektoren, og **årsgebyr på vann, avløp og renovasjon** har en vekt på 15 prosent.

SSB er datakilde for samtlige nøkkeltall i denne sektoren.

Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten. Det sentrale er om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten. Vann, avløp, renovasjon og feiing er inkludert. Nøkkeltallet for gebyrer er justert for den generelle lønns- og prisveksten i kommunesektoren, og vises dermed i faste 2021-kroner.

Gebyrene er nasjonalt i snitt på 12 136,75 kroner. Gebyrene for vann, avløp, renovasjon og feiing i Vestre Toten er på 11 510 kroner. Lave gebyrer er positivt så sant det ikke betyr at anleggene er utdaterte og dårlig vedlikeholdt.

Hvor mange innbyggere som er tilknyttet kommunale vannverk med tilfredsstillende vannkvalitet, er blant tallene som årlig rapporteres til Kostra.

Gjennomsnittlig prosentverdi for dette tallet blant kommuner i Norge er 98,52 prosent. Tallet varierer mellom 10,87 og 100. I Vestre Toten er 100 prosent av

innbyggerne tilknyttet kommunalt anlegg med tilfredsstillende vannkvalitet.

De fire nøkkeltallene for vannkvalitet i barometeret bidrar særlig til å identifisere kommuner hvor dette ikke er tilfellet. Det er først og fremst pH-verdier som er et problem i en del kommuner.

Lekkasje fra vannledningsnettene er et problem i mange kommuner, hvor en stor del av vannet rett og slett forsvinner. Det er dårlig utnyttelse av ressursene, og her er det ingen bedring å spore over tid. I snitt forsvinner fortsatt 26,74 prosent av vannet på veien. I de dårligste kommunene er lekkasjen oppunder 64,6 prosent.

Ifølge statistikken lekker 43 prosent av vannet fra ledningsnettene i kommunen. I de beste kommunene er lekkasjeandelen rundt 1 prosent.

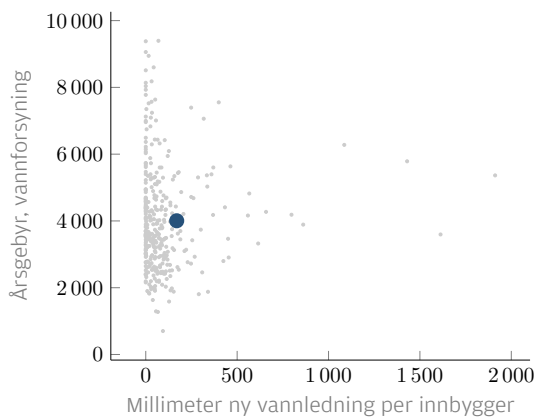
Fornyingen av vannledningsnettene har de tre siste årene vært ganske god. I tillegg til fornyelsestakten for vann- og avløpsnett, har vi siden i fjor også med gjennomsnittlig alder for ledningsnettene.

Normal alder for den delen av vannledningsnettene i Kommune-Norge som har en kjent alder, er 32,37 år i snitt. I Vestre Toten er snittet 29 år.

I snitt er spillvannsnettet i kommunen som har en kjent alder, på 32 år. Tendensen for Kommune-Norge er 35,16 år.

Rørfornyning mot avgiftsnivå

Kommuner med høyt avgiftsnivå på vannforsyningen har ikke nødvendigvis fornyet vannledningsnettet i vesentlig grad de siste tre årene.

Spredningsdiagrammet over viser hvordan fornyingen av vannledningsnettet de siste tre årene eventuelt henger sammen med kommunenes avgiftsnivå. Vestre Toten er markert med blått. Holder vi snittalderen på ledningsnettet¹¹ opp mot avgiftsnivået, er det ingen påfallende tendenser. Det kan likevel se ut som at de relativt få kommunene som har rappor-

tert inn en snittalder på 50 år eller høyere, ligger i eller rett over den nederste halvdelen av avgiftsstigen.

Vestre Toten kom på **188. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen vann, avløp og renovasjon

Plass	Kommune	Poengsum
23	1547 Aukra	0.119
2	5021 Oppdal	0.118
48	3825 Vinje	0.114
1	3027 Rælingen	0.113
28	4643 Årdal	0.113
6	3806 Porsgrunn	0.112
4	4202 Grimstad	0.112
17	5417 Salangen	0.112
3	3033 Ullensaker	0.111
11	4621 Voss	0.111

¹¹I mange kommuner er den faktiske alderen på store deler av ledningsnettet ikke kjent. Tallene er derfor ikke presise.

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
VA01 Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing	222	204	149	178	176
VA02 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende e.coli-prøveresultater	1	1	1		1
VA03 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende IE-prøveresultater	1			1	1
VA04 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende farge	1	1	1	1	1
VA05 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende pH-verdi		1	1	1	1
VA06 Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	1	1	1	1	1
VA07 Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	260	253	260	286	288
VA08 Andel fornyet vannledningsnett siste tre år	77	58	29	32	40
VA09 Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder	103	120	125	77	99
VA10 Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp	1	19	85		
VA11 Alder på spillvannsnettet	145	158	166	130	140
VA12 Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav	195	194	199	199	236
VA13 Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannsnett	166	216	218	157	97
VA14 Oversvømmelser per 10000 innbygger	1	190	240	1	206

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
VA01 Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing	3.17	3.26	3.82	3.63	3.91
VA02 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende e.coli-prøveresultater	6	6	6		6
VA03 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende IE-prøveresultater	6			6	6
VA04 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende farge	6	6	6	6	6
VA05 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende pH-verdi		6	6	6	6
VA06 Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	6	6	6	6	6
VA07 Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	2.5	2.51	2.63	2.46	2.43
VA08 Andel fornyet vannledningsnett siste tre år	3.54	3.64	3.61	3.7	3.7
VA09 Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder	3.76	3.69	3.63	4.07	3.91
VA10 Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp	6	3.57	3.54		
VA11 Alder på spillvannsnettet	3.8	3.7	3.64	4.26	4.15
VA12 Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle rensekrav	1.24	1.21	1.03	1.3	1
VA13 Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannsnett	3.66	3.02	3.42	3.95	5.26
VA14 Oversvømmelser per 10000 innbygger	6	3.91	3.14	6	4.16

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
VA01 Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing	12636.87	12311.15 ↓	11171.34 ↓	11867.2 ↑	11510 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	1174795	1167773	11863.17	12079.81	12136.75
VA02 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende e.coli-prøveresultater	100	100	100		100
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 0.2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	96.45	96.5	98.43	98.03	98.13
VA03 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende IE-prøveresultater	100			100	100
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 0.2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	98.29	97.74	97.58	98.75	98.52
VA04 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende farge	100	100	100	100	100
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	97.62	98	97.58	97.14	96.34
VA05 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende pH-verdi		100	100	100	100
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	93.73	94.19	92.1	92.08	92.46
VA06 Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	0	0	0	0.01 ↑	0.01
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.75	0.85	1.05	1.17	1.12
VA07 Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	41	41	41	45 ↑	43 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	26.18	26.42	26.7	26.79	26.74
VA08 Andel fornyet vannledningsnett siste tre år	0.89	1.05 ↑	1.3 ↑	1.44 ↑	1.08 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.69	0.69	0.69	0.63	0.59
VA09 Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder	29	30 ↑	31 ↑	27 ↓	29 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	31.41	31.72	32.17	32.01	32.37
VA10 Andel fornyet spillvannnett siste tre år, avløp	1.51	1.05 ↓	0.68 ↓		
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.67	0.62	0.59	1.19	0.66
VA11 Alder på spillvannettet	29	30 ↑	31 ↑	31	32 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	31.72	31.85	32.27	34.95	35.16
VA12 Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle rensekrav	6.05	6.05	0.73 ↓	7.98 ↑	0 ↓
Vekt i sektor: 20%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	63.29	70.68	67.81	67.34	68.53
VA13 Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannnett	7.55	17.42 ↑	11.61 ↓	5.01 ↓	2.19 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	8.07	7.3	7.67	6.12	7.37
VA14 Oversvømmelser per 10000 innbygger	0	0.75 ↑	2.24 ↑	0 ↓	0.74 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.67	0.9	0.84	0.69	1.01

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Økonomi

- **Vestre Toten kommer på 327. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022**
- **Sektoren utgjør 10% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 11 nøkkeltall for sektoren**

De tyngste nøkkeltallene i sektoren er nøkkeltallene for **driftsmargin** og **disposisjonsfond**. Samlet har disse nøkkeltallene en vekt på 50 prosent av sektoren.

SSB er datakilde for alle nøkkeltallene i økonomisektoren.

Kommunal Rapport korrigerer netto driftsresultat for å vurdere driftsøkonomien. Nytt for tre år siden var at en del kommuner får inntekter fra Havbruksfondet. Denne utbetalingen er trukket fra, for å gi et bedre bilde av den langsiktige, løpende driftssituasjonen.

Nasjonalt var normalen for korrigert netto driftsresultat på 1,49 prosent i 2021. For dette nøkkeltallet kan det være viktigere å se på kommunens eget resultat enn hvordan man klarer seg mot resten av landet. Korrigert netto driftsresultat var på -1,14 prosent i Vestre Toten i fjor. De beste kommunene i landet leverer et korrigert driftsresultat på 20,01%.

Disposisjonsfondet er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene i kommunene samlet er nå på 14,29 prosent av brutto driftsinntekter. Vestre Toten har 5,3 prosent av brutto driftsinntekter på sitt disposisjonsfond.

Netto renteesponert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes penger kommunen selv har utestående hos andre inn, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. For Kommune-Norge er renteesponert gjeld på 45,66 prosent av brutto driftsinntekter. Netto renteesponert gjeld i kommunen er 105,5 prosent, målt mot brutto driftsinntekter.

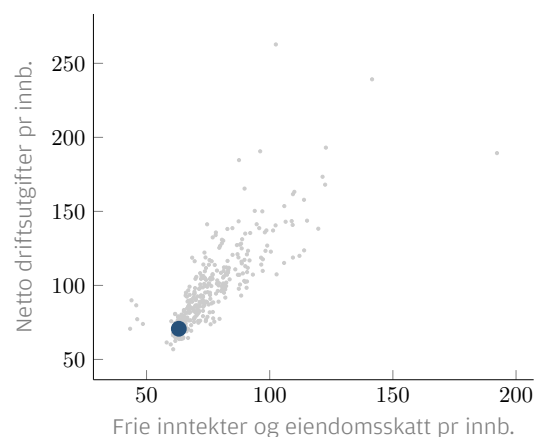
Gjeldsgraden i Vestre Toten har endret seg 2 prosent det siste året. Nasjonalt var endring i gjeldsgrad på 0,91 prosent.

Tendensen nasjonalt er at kommunene bruker 0,21 prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. Vestre Toten bruker 1,21 prosent av inntektene på å betjene gjelda, før

avdrag.

Investeringsnivået har vært 20,02 prosent av brutto inntekter i Vestre Toten de fire siste årene. Normalen i landet ligger på 15,14 prosent.

Kommuner med høy inntekt bruker generelt mer penger på drift, slik figur viser.

Spredningsdiagrammet viser en tydelig sammenheng mellom inntekter og utgifter. Vestre Toten er markert med blått. Tall i 1000 kr. Vestre Toten kom på **327. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen økonomi

Plass	Kommune	Poengsum
2	1134 Suldal	0.57
3	1547 Aukra	0.547
1	3032 Gjerdrum	0.51
5	4222 Bykle	0.508
4	3424 Rendalen	0.499
7	1834 Lurøy	0.495
9	4224 Åseral	0.488
6	3452 Vestre Slidre	0.484
15	4619 Eidfjord	0.463
24	1151 Utsira	0.448

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
ØK01 Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	58	182	190	298	273
ØK02 Korrigert netto driftsresultat i prosent, snitt 4 siste år	62	106	89	122	307
ØK03 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	68	182	136	265	211
ØK04 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter ¹²	243	249	251	290	294
ØK05 Endring disposisjonsfond, prosentpoeng	42	168	194	278	233
ØK06 Netto renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	311	309	305	327	322
ØK07 Endring i netto renteeksponert gjeld (andel av brutto driftsinntekter)	6	261	252	255	196
ØK08 Netto finansutgifter, i prosent av brutto driftsinntekter, ekskl. avdrag	296	314	319	339	312
ØK09 Investeringer, som andel av brutto driftsinntekter. Snitt siste fire år	253	271	258	263	282
ØK10 Andel av investeringene som finansieres av lån, siste fire år	315	318	316	312	297
ØK11 Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	261	257	254	287	305

¹²Samme tall som fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
ØK01 Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3.97	3.42	3.41	2.12	2.6
ØK02 Korrigert netto driftsresultat i prosent, snitt 4 siste år	3.69	3.54	3.56	3.51	1.42
ØK03 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3.81	3.25	3.56	2.32	3.21
ØK04 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter ¹³	3.02	2.71	2.25	1.84	1.8
ØK05 Endring disposisjonsfond, prosentpoeng	3.9	3.34	3.3	3.08	3.06
ØK06 Netto renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	2.73	2.49	2.22	1	2.17
ØK07 Endring i netto renteeksponert gjeld (andel av brutto driftsinntekter)	5.21	3.18	3.15	2.95	3.47
ØK08 Netto finansutgifter, i prosent av brutto driftsinntekter, ekskl. avdrag	2.64	2.45	2.31	1	2.58
ØK09 Investeringer, som andel av brutto driftsinntekter. Snitt siste fire år	3.22	3.07	3.03	3.13	3.13
ØK10 Andel av investeringene som finansieres av lån, siste fire år	1	1	1	1	1
ØK11 Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	3.46	3.47	3.47	2.97	2.81

¹³Samme tall som fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
ØK01 Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4.91	0.47 ↓	-0.77 ↓	-1.81 ↓	-1.14 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	1.38	0.71	-0.46	1.19	1.49
ØK02 Korrigert netto driftsresultat i prosent, snitt 4 siste år	5.21	3.63 ↓	3.63	2.69 ↓	0.47 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	3.72	3.32	3.15	2.64	2.66
ØK03 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4.35	1.19 ↓	0.32 ↓	-0.65 ↓	1.67 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	2.11	2.02	-0.27	1.7	2.34
ØK04 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter ¹⁴	6.5	7.1 ↑	6.8 ↓	4.3 ↓	5.3 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11.26	12.45	12.87	12.42	14.29
ØK05 Endring disposisjonsfond, prosentpoeng	3.1	0.6 ↓	-0.3 ↓	-2.5 ↓	1 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.48	1.21	0.41	-0.33	1.87
ØK06 Netto renteesponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	72	81.8 ↑	95 ↑	103.5 ↑	105.5 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	35.56	37.56	43.97	44.88	45.66
ØK07 Endring i netto renteesponert gjeld (andel av brutto driftsinntekter)	-22.2	9.8 ↑	13.2 ↑	8.5 ↓	2 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0	2.05	6.22	0.24	0.91
ØK08 Netto finansutgifter, i prosent av brutto driftsinntekter, ekskl. avdrag	1.7	1.8 ↑	2.14 ↑	2.16 ↑	1.21 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.55	0.42	0.4	0.39	0.21
ØK09 Investeringer, som andel av brutto driftsinntekter. Snitt siste fire år	17.29	19.2 ↑	19.64 ↑	19.22 ↓	20.02 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	14.14	14.31	14.83	15.23	15.14
ØK10 Andel av investeringene som finansieres av lån, siste fire år	98.36	98.3 ↓	98.35 ↑	97.8 ↓	99.07 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	73.52	73.81	74.05	73.87	74.2
ØK11 Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	6.08	6.2 ↑	7.06 ↑	6.68 ↓	9.07 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4.69	5.14	5.99	5.14	6.34

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

¹⁴Samme tall som fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter

Kostnadsnivå

- **Vestre Toten kommer på 109. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2022**
- **Sektoren utgjør 5% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 7 nøkkeltall for sektoren**

De tyngste nøkkeltallene i denne sektoren er nøkkeltallene for **grunnskole, pleie og omsorg, og barnehage** med en vekt på henholdsvis 30, 35 og 15 prosent av sektoren.

Datakildene for nøkkeltallene i denne sektoren er SSB og KS.

Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor, korrigert for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet for 2020. Dermed fanger vi opp ulikheter som går på størrelse, sammensetting og så videre. Den historiske kostnaden er justert for kommunal lønns- og prisvekst, slik at alle tall presenteres i faste 2021-kroner. Dermed er det lett å se om tjenesten blir dyrere eller rimeligere fra år til år.

Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Vestre Toten er på 18 244,65 kroner. Den nasjonale tendensen ligger på 17 055,83.

Kommunene som drifter pleie og omsorg dyrest, ligger på en kostnad på 44 380,02 - og det er etter at vi har korrigert for ulikt utgiftsbehov.

I Vestre Toten drifter man denne sektoren med en nettokostnad på 18 569,81 kroner.

Justert for lønns- og prisveksten var utgiftene i pleie og omsorgssektoren omtrent uendret i fjor, ifølge statistikkene. Netto utgifter til barnehage har nasjonalt

vært ganske stabile de siste årene, justert for lønns- og prisvekst. Statistikken er bare sammenliknbar tilbake til 2015. Barnehagekostnadene i kommunen ligger på 9 654,45. Tendensen for kommunene i landet er på 10 413,05 kroner.

Nasjonalt beløp kostnadene for barnevern-sektoren seg til 2 660,83 kroner per innbygger, etter at vi har korrigert for lønns- og prisvekst. Netto utgifter til barnevern i Vestre Toten er 3 864,35 kroner.

Vestre Toten kom på **109. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen kostnadsnivå

Plass	Kommune	Poengsum
1	3032 Gjerdrum	0.306
2	3028 Enebakk	0.288
3	4624 Bjørnafjorden	0.287
34	1834 Lurøy	0.286
4	3013 Marker	0.285
18	3424 Rendalen	0.283
5	3034 Nes	0.276
8	4214 Froland	0.276
7	1120 Klepp	0.275
6	3036 Nannestad	0.274

Rangering

	2017	2018	2019	2020	2021
ENH01 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	225	243	270	273	263
ENH02 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	35	35	29	36	38
ENH03 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	92	91	103	88	122
ENH04 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	254	311	321	339	309
ENH05 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	120	71	168	165	195
ENH06 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	21	140	89	133	103
ENH07 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	227	230	229	230	150

Karakter

	2017	2018	2019	2020	2021
ENH01 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.35	3.3	3.14	3.09	3.17
ENH02 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.85	4.55	4.89	5.41	5.42
ENH03 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	4	4.36	4.27	4.84	4.65
ENH04 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.41	3.12	3.07	1	2.92
ENH05 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.59	4.15	3.67	3.77	3.47
ENH06 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	4.76	4.02	4.46	4.24	4.56
ENH07 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.33	3.35	3.35	3.36	4.14

Nøkkeltall

	2017	2018	2019	2020	2021
ENHO1 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	15268.21	16200.82 ↑	17352.56 ↑	16977.33 ↓	18244.65 ↑
Vekt i sektor: 30%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	14655.56	15356.8	16015.25	15733.87	17055.83
ENHO2 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	15045.58	15881.86 ↑	16429.9 ↑	17162.03 ↑	18569.81 ↑
Vekt i sektor: 35%, vekt totalt: 1.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	17802.94	19016.94	20079.03	20248.56	22271.73
ENHO3 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	8185.72	8552.66 ↑	9037.41 ↑	8896.06 ↓	9654.45 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	8825.21	9268.22	9710.42	9676.42	10413.05
ENHO4 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3095.8	4074.85 ↑	4455.27 ↑	4081.55 ↓	3864.35 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	2531.98	2549.67	2611.21	2467.66	2660.83
ENHO5 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	2386.92	2142.68 ↓	2665.75 ↑	2421.4 ↓	2557.53 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	2671.28	2811.71	2826.16	2553.03	2492.65
ENHO6 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	2066.2	2751.9 ↑	2740.5 ↓	3206.69 ↑	3730.09 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	2816.11	3018.87	3237.98	3540.68	4276.66
ENHO7 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	4803.67	5148.11 ↑	5360.42 ↑	5300.02 ↓	4927.29 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→					

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring